

APSTIPRINĀTS

SIA "Rīgas ūdens"

24.02.2026. padomes sēdē

prot. Nr. 2.4.5/2026/03

IEPIRKUMU UN ĀRPAKALPOJUMU POLITIKA

Rīga 2026

Versija 1.0

SATURS

MŪSU APŅEMŠANĀS	4
I. MĒRĶIS UN TVĒRUMS	4
II. IZMANTOTIE TERMINI	4
III. IEPIRKUMU PAMATPRINCIPI	5
IV. KRITISKO FUNKCIJU NOTEIKŠANA	5
V. ĀRPAKALPOJUMU IZVĒRTĒŠANA UN KRITISKUMA NOTEIKŠANA	5
VI. KRITISKO ĀRPAKALPOJUMU PĀRVALDĪBA UN UZRAUDZĪBA	6
KRITISKĀ ĀRPAKALPOJUMA SNIEDZĒJA IZVĒLE UN PĀRVALDĪBAS ATBILDĪBA	6
KRITISKA ĀRPAKALPOJUMA NEPĀRTRAUKTĪBAS NODROŠINĀŠANA	6
KRITISKA ĀRPAKALPOJUMA LĪGUMA OBLIGĀTĀS PRASĪBAS	6
ĀRPAKALPOJUMU UZRAUDZĪBA	7
VII. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI	7
GROZĪJUMU REĢISTRS	8

IEPIRKUMU UN ĀRPAKALPOJUMU POLITIKA

MĒRĶIS UN TVĒRUMS

Nodrošināt vienotu pieeju iepirkumu pārvaldībai un ārpakalpojumu plānošanai, veicinot izmaksu efektivitāti, pamatotus lēmumus, kvalitāti, drošību un videi draudzīgus risinājumus.

Politika ir saistoša visiem Uzņēmuma darbiniekiem, kas iesaistīti ārpakalpojumu plānošanā un iepirkumu nodrošināšanā, kā arī valdei, revīzijas komitejai un padomei, un tā tiek integrēta līgumattiecībās ar piegādātājiem un ārpakalpojumu sniedzējiem

BŪTISKIE TERMINI

Ārpakalpojums – uzņēmuma pamatdarbībai saistīta funkcija vai darbs, ko uzņēmums varētu veikt pats, bet izvēlas uzticēt ārējam pakalpojuma sniedzējam. Šajā politikā noteiktās prasības attiecībā uz ārpakalpojumiem netiek piemērotas būvniecības ārpakalpojumu līgumiem.

Iepirkums – pasākumu kopums, ko veic Uzņēmums, lai izvēlētos līgumslēdzēju un noslēgtu ar to iepirkuma līgumu par preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai būvdarbu veikšanu.

IEPIRKUMU PAMATPRINCIPI

Atklātības princips

Vienlīdzīgas attieksmes un diskriminācijas aizlieguma princips

Sabiedrības līdzekļu efektīvas un tiesiskas izlietošanas princips

ĀRPAKALPOJUMU PAMATPRINCIPI

Funkcijas, kas ir Uzņēmuma pamatdarbības funkcijas un nav nododamas īstenošanai ārpakalpojumā:

Ūdens ražošana

Ūdens pārvade

Notekūdeņu savākšana

Notekūdeņu attīrīšana

Lietderības un ekonomiskās pamatotības princips

Tiesiskuma princips

Kontroles un uzraudzības princips

Efektivitātes un neatkarības princips

KRITISKS ĀRPAKALPOJUMS

- Tieša ietekme uz kritiskas funkcijas nodrošināšanu;
- Kopējā vērtība ir lielākā nekā 3 milj. EUR;
- Nodrošināšana nepieciešama periodiski vai nepārtraukti vismaz trīs gadus;
- Būtiski ierobežotas piegādātāja aizvietojamības iespējas vai pat nav iespējama aizvietošana;
- Būtiski ierobežotas ārpakalpojuma pārņemšanas iespējas vai pat nav iespējama pārņemšana.

KRITISKO ĀRPAKALPOJUMU PĀRVALDĪBA UN UZRAUDZĪBA

- ✓ Kritiska ārpakalpojuma izmantošanas uzraudzība un pārvaldība ar pienācīgu gādību, rūpību un kvalifikāciju;
- ✓ Nepārtrauktības nodrošināšana;
- ✓ Noteiktas kritiska ārpakalpojuma līguma obligātās prasības;
- ✓ Riskos balstīta pieeja ārpakalpojumu uzraudzībai.

MŪSU APŅEMŠANĀS

Mēs nodrošinām, ka visi iepirkumu un ārpakalpojumu procesi tiek īstenoti atbilstoši normatīvajiem aktiem, starptautiskajām vadlīnijām un labākajai praksei, ievērojot caurspīdīguma, taisnīguma un efektivitātes principus.

Mēs rūpējamies, lai piegādātās preces, pakalpojumi un būvdarbi atbilstu augstākajiem kvalitātes, drošības un vides aizsardzības standartiem, īpašu uzmanību pievēršot kritisko ārpakalpojumu pārvaldībai.

Mēs nepieļaujam interešu konfliktus un korupcijas riskus, uzturot ētiskas, atbildīgas un profesionālas rīcības kultūru visos iepirkumu un ārpakalpojumu posmos.

Mēs nodrošinām darbiniekiem nepieciešamās zināšanas, resursus un kompetences, lai īstenotu šo Politiku un nodrošinātu tās efektīvu darbību.

Mēs regulāri pārskatām un pilnveidojam iepirkumu un ārpakalpojumu praksi, lai tā atbilstu mūsdienu prasībām, ilgtspējīgas attīstības principiem un veicinātu ilgtermiņa sadarbību ar uzticamiem partneriem.

Mēs veicinām piegādātāju loka paplašināšanu, balstoties uz atklātības un godīgas konkurences principiem, sekmējot savstarpēju uzticību, inovāciju un tirgus attīstību.

Padome nosaka iepirkumu un ārpakalpojumu izmantošanas principus, risku apetīti un uzrauga, lai šo Politiku īstenotu tā, ka netiek apdraudēta Uzņēmuma stratēģija, pakalpojumu nepārtrauktība, reputācija un sabiedrības uzticība

I. MĒRĶIS UN TVĒRUMS

1. Politikas mērķis ir nodrošināt vienotu pieeju iepirkumu pārvaldībai un ārpakalpojumu plānošanai, veicinot izmaksu efektivitāti, pamatotus lēmumus, kvalitāti, drošību un videi draudzīgus risinājumus.
2. Politika atbalsta ilgtspējīgu resursu izmantošanu, risku pārvaldību un atbildīgu sadarbību ar tirgus dalībniekiem, kā arī nodrošina kvalitatīvu, drošu un ekonomiski pamatotu ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un Rīgai nozīmīgo ūdens resursu aizsardzību.
3. Politika ir izstrādāta atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma un citu tiesību aktu prasībām, kā arī ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) korporatīvās pārvaldības principus un vadlīnijas, Eiropas Savienības regulas un direktīvas un labāko starptautisko praksi sabiedrisko pakalpojumu nozarē.
4. Politika ir saistoša visiem Uzņēmuma darbiniekiem, kas iesaistīti ārpakalpojumu plānošanā un iepirkumu nodrošināšanā, kā arī valdei, revīzijas komitejai un padomei, un tā tiek integrēta līgumattiecībās ar piegādātājiem un ārpakalpojumu sniedzējiem.

II. IZMANTOTIE TERMINI

Ārpakalpojums – uzņēmuma pamatdarbībai saistīta funkcija vai darbs, ko uzņēmums varētu veikt pats, bet izvēlas uzticēt ārējam pakalpojuma sniedzējam.ajā politikā noteiktās prasības attiecībā uz ārpakalpojumiem netiek piemērotas būvniecības ārpakalpojumu līgumiem.

Iepirkums – pasākumu kopums, ko veic Uzņēmums, lai izvēlētos līgumslēdzēju un noslēgtu ar to iepirkuma līgumu par preču piegādi, pakalpojumu sniegšanu vai būvdarbu veikšanu.

Piegādātājs – fiziska vai juridiska persona, šādu personu apvienība jebkurā to kombinācijā, kas attiecīgi piedāvā tirgū veikt būvdarbus, piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus.

Pretendents – piegādātājs, kurš iesniedzis iepirkuma piedāvājumu.

Uzņēmums – Mēs, SIA "Rīgas ūdens"

III. IEPIRKUMU PAMATPRINCIPI

5. Uzņēmums organizē iepirkumus, ievērojot šādus pamatprincipus:
 - **Atklātības princips.** Nodrošināta piekļuve atbilstošai informācijai par iepirkumu pirms iepirkumu slēgšanas tiesību piešķiršanas, lai potenciālais piegādātājs varētu iesniegt piedāvājumu, ja to vēlas.
 - **Vienlīdzīgās attieksmes un diskriminācijas aizlieguma princips.** Saistīts ar atklātības principu un ietver pienākumu nodrošināt adekvātu līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras publicitāti, nodrošinot informācijas par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru pieejamību visiem potenciālajiem pretendentiem, tādējādi nodrošinot brīvu piegādātāju konkurenci, tai skaitā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras objektivitāti;
 - **Uzņēmuma līdzekļu efektīvas un tiesiskas izlietošanas princips.** Uzņēmums veic priekšizpēti pirms iepirkuma procedūras uzsākšanas, iegādājoties kvalitatīvās preces, pakalpojumus un būvdarbus par izdevīgāko tirgus cenu, godīgās pretendentu konkurences apstākļos.
6. Iepirkumu procedūra tiek īstenota atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumam, kā arī citiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.
7. Iepirkumu komisiju locekļi savos lēmumos ir neatkarīgi un padoti likuma un šīs Politikas nostādņēm.
8. Mēs rūpējamies, lai informācija par plānotajiem iepirkumiem būtu pietiekama un pieejama pēc iespējas plašākām tirgus dalībnieku lokam, publicējot sludinājumus par iepirkumiem Elektronisko iepirkumu sistēmā un Uzņēmuma tīmekļa vietnē, kā arī citos sludinājumu portālos un nodrošina iepirkuma procedūras dokumentu tulkošanu un publicēšanu svešvalodā.
9. Mēs regulāri izvietojam Mūsu tīmekļa vietnē informāciju par plānotajiem iepirkumiem un noslēgtajiem līgumiem.
10. Uzsākot sadarbību ar piegādātājiem, Mēs informējam piegādātājus par Piegādātāju rīcības kodeksu. Piegādātāju rīcības kodekss ir visu starp piegādātājiem un Uzņēmumu noslēgto līgumu neatņemama sastāvdaļa. Parakstot jebkuru līgumu, piegādātāji apņemas ievērot visas kodeksā noteiktās prasības atbildīgas uzņēmējdarbības īstenošanai.
11. Izvērtējot piegādātājus, Uzņēmums ņem vērā arī vides, sociālos un pārvaldības riskus, kas var ietekmēt pakalpojumu drošību, Uzņēmuma reputāciju un ilgtermiņa izmaksas
12. Uzņēmums nodrošina iepirkumu uzraudzību, izmantojot iekšējās kontroles sistēmu, kurā ietilpst plānošana, risku izvērtēšana, iepirkumu komisiju darbs, dokumentēšana un audita mehānismi.
13. Šī Politika ir neatņemama Uzņēmuma Korporatīvās pārvaldības sistēmas sastāvdaļa un īsteno risku vadības un iekšējās kontroles principus iepirkumu un ārpakalpojumu jomā

IV. KRITISKO FUNKCIJU NOTEIKŠANA

14. Mums ir svarīgi nodrošināt sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma nepārtrauktību, kvalitāti un drošumu, kā arī pamatotu lēmumu pieņemšanu, tāpēc Uzņēmums identificē un regulāri izvērtē savu funkciju kritiskumu.
15. Uzņēmuma funkciju Mēs nosakām kā kritisku, ja tās pārtraukums vai būtisks traucējums var nozīmīgi ietekmēt sabiedriskā ūdenssaimniecības pakalpojuma kvalitāti, nepārtrauktību un drošumu, Uzņēmuma spēju nodrošināt pamatpakalpojumus vai funkcijas, izpildīt regulatīvās prasības vai saglabāt finansiālo stabilitāti.
16. Ar šo Politiku Mēs nosakām kritiskās funkcijas, kas ir Uzņēmuma pamatdarbības funkcijas un nav nododamas īstenošanai ārpakalpojumā:
 - ūdens ražošana;
 - ūdens pārvade;
 - notekūdeņu savākšana;
 - notekūdeņu attīrīšana.
17. Mēs regulāri, ne retāk kā vienu reizi gadā veicam funkciju kritiskuma izvērtēšanu.
18. Uzņēmuma vadība lemj par funkciju nodošanu ārpakalpojumā, ja tas ir nepieciešams Uzņēmuma interesēs, izvērtējot pakalpojumu nepārtrauktības, drošības, kvalitātes, ekonomiskās pamatotības un stratēģiskās nozīmības aspektus.
19. Gadījumā, ja Uzņēmuma funkcijas nodošana ārpakalpojumā nav iespējama tirgus nepietiekamības dēļ, attiecīgo funkciju Mēs īstenojam ar saviem resursiem.

V. ĀRPAKALPOJUMU IZVĒRTĒŠANA UN KRITISKUMA NOTEIKŠANA

20. Ņemot vērā savus resursus, Mēs rūpīgi izvērtējam, kuras funkcijas vai darbus spējam nodrošināt paši, bet kurus - uzticēt ārējiem pakalpojumu sniedzējiem.
21. Mums ir svarīgi noteikt, kuri ārpalpojumi mums ir kritiski, jo attiecībā uz tiem tiks nodrošināta pastiprināta uzraudzība. Kritiskums tiek noteikts, balstoties uz šādām kopīgi konstatējamām pazīmēm:
 - ārpalpojumam ir tieša ietekme uz Uzņēmuma kritiskās funkcijas nodrošināšanu;
 - ārpalpojuma kopējā vērtība ir lielākā nekā 3 miljoni EUR;
 - ārpalpojuma nodrošināšana nepieciešama periodiski vai nepārtraukti vismaz trīs gadus;
 - būtiski ierobežotas piegādātāja aizvietojamības iespējas vai pat nav iespējama aizvietošana (vienīgais piegādātājs, specializēta infrastruktūra);
 - būtiski ierobežotas ārpalpojuma pārņemšanas iespējas vai pat nav iespējama pārņemšana.
22. Ārpalpojumu izvērtēšanā, izvēlē un turpmākajā pārvaldībā Mēs ievērojam šādus pamatprincipus, kas garantē to drošību, uzticamību un atbilstību Uzņēmuma stratēģiskajiem mērķiem:
 - **Lietderības un ekonomiskās pamatotības princips.** Ārpalpojumi tiek izmantoti, ja tie ir ekonomiski pamatoti un nodrošina Uzņēmuma mērķu sasniegšanu ar efektīvu finanšu un mantas izlietojumu, ievērojot normatīvo aktu prasības.
 - **Efektivitātes un neatkarības princips.** Ārpalpojumi tiek izmantoti, lai nodrošinātu efektivitāti, specializētu resursu pieejamību un Uzņēmuma elastību, taču to piesaiste nekādā gadījumā nedrīkst apdraudēt Uzņēmuma neatkarību, drošību, pakalpojumu nepārtrauktību un reputāciju.
 - **Tiesiskuma princips.** ārpalpojuma sniedzējs tiek izvēlēts, piemērojot atbilstošu iepirkuma procedūru saskaņā ar ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasībām.
 - **Kontroles un uzraudzības princips.** Uzņēmumā tiek veikta pastāvīga ārpalpojuma risku uzraudzība atbilstoši Uzņēmuma Risku vadības iekšējam regulējumam.

VI. KRITISKO ĀRPAKALPOJUMU PĀRVALDĪBA UN UZRAUDZĪBA

Kritiskā ārpalpojuma sniedzēja izvēle un pārvaldības atbildība

23. Izvēloties Kritiskā ārpalpojuma sniedzēju, Uzņēmums pārliecinās par viņa spēju veikt pakalpojumu, kuru tam plānots nodot, reputāciju, kompetenci, resursiem un organizatorisko struktūru, lai īstenotu kritisku ārpalpojumu uzticamā un profesionālā veidā un nodrošinātu savu saistību izpildi visā plānotajā ārpalpojumu līguma darbības laikā.
24. Mēs nodrošinām, ka tās vadības struktūras locekļiem ir kolektīvi pietiekama kompetence un atbilstoša kvalifikācija ārpalpojumu pārvaldībai un uzraudzībai.
25. Valde iesniedz Padomei apstiprināšanai kritisko ārpalpojumu sarakstu un reizi gadā vai nepieciešamības gadījumā biežāk iesniedz ziņojumu Padomei par kritisko ārpalpojumu izpildi un to uzraudzību.

Kritiska ārpalpojuma nepārtrauktības nodrošināšana

26. Kritiski svarīga ārpalpojuma gadījumā Mēs esam spējīgi veikt vismaz vienu no turpmāk minētajām darbībām:
 - nodot ārpalpojuma sniegšanu citam ārpalpojumu sniedzējam, t.i., pārliecināties par tirgus pietiekamību;
 - pārņemt ārpalpojuma sniedzējam nodotā ārpalpojuma izpildi atpakaļ Uzņēmumā.

Kritiska ārpalpojuma līguma obligātās prasības

27. Uzņēmuma un ārpalpojumu sniedzēja tiesības un pienākumus skaidri norāda rakstveida ārpalpojumu līgumā.
28. Kritiski svarīga ārpalpojuma līgumā tiek ietverta vismaz šāda informācija:
 - norāde, vai ārpalpojumu vai tā daļu ir atļauts deleģēt tālāk;
 - ārpalpojumu sniedzēja pienākumu sniegt Uzņēmumam ziņojumus, ieskaitot ārpalpojumu sniedzēja ziņojumu par jebkādu procesa attīstību, kas var būtiski ietekmēt ārpalpojumu sniedzēja spēju efektīvi īstenot kritiski svarīgo funkciju izpildi atbilstoši līgumā paredzētajiem ārpalpojuma sniegšanas kritērijiem un saskaņā ar piemērojamajiem normatīvajiem aktiem;
 - Uzņēmuma tiesības pārbaudīt ārpalpojumu sniedzēja darbību tā atrašanās vai ārpalpojuma sniegšanas vietā, tai skaitā pieprasīt jebkādu dokumentus un iepazīties ar visiem dokumentiem, kas saistīti ar konkrēto ārpalpojumu, kā arī pieprasīt no ārpalpojumu sniedzēja, tā pārstāvjiem vai darbiniekiem paskaidrojumus un informāciju, kas saistīta ar

ārpakalpojuma sniegšanu, īpaši attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējam deleģētu kritiski svarīgu vai nozīmīgu funkciju, lai bez liekas kavēšanās varētu veikt atbilstošus koriģējošos pasākumus, ja nav ievēroti līgumā paredzētie kritiski svarīga ārpakalpojuma sniegšanas kritēriji.

29. Ārpakalpojumu tālāka deleģēšana ir pieļaujama tikai tad, ja ārpakalpojuma sniedzējs apņemas pārraudzīt apakšuzņēmēju, nodrošinot, ka visas līgumsaistības starp ārpakalpojumu sniedzēju un Uzņēmumu tiek pastāvīgi izpildītas.

Ārpakalpojumu uzraudzība

30. Mēs ārpakalpojumu izmantošanas uzraudzību un pārvaldību veicam ar pienācīgu gādību, rūpību un kvalifikāciju.
31. Izmantojot uz risku izvērtējumu balstītu pieeju, Mēs pastāvīgi uzraugām ārpakalpojumu sniedzēju darbību attiecībā uz jebkuru ārpakalpojumu līgumu, īpašu uzmanību pievēršot kritiskajiem ārpakalpojumu sniedzējiem.
32. Mēs pastāvīgi uzraugām ārpakalpojumu izmantošanas atbilstību šajā politikā noteiktajām prasībām un kvalitātes standartiem, īpaši attiecībā uz kritiskajiem ārpakalpojumiem, un nodrošinām:
- informācijas saņemšanu no ārpakalpojumu sniedzējiem;
 - ārpakalpojumu sniedzēju darbības rezultātu un saņemtās informācijas novērtēšanu;
 - no ārpakalpojumu sniedzējiem saņemtās visas būtiskās informācijas, tai skaitā ziņojumu par darbības nepārtrauktības pasākumiem un pārbaudēm, izskatīšanu.
33. Ja būtiski mainījies ar kritisko ārpakalpojumu saistīts risks, ārpakalpojuma veids vai apjoms, Mēs:
- atkārtoti izvērtējam saistītās funkcijas kritisko svarīgumu vai nozīmīgumu;
 - pēc nepieciešamības veicam izmaiņas risku mazināšanas darbībās;
34. Iekšējā audita daļa, izmantojot uz risku izvērtējumu balstītu pieeju, veic ārpakalpojumu sniedzējiem nodotā ārpakalpojumu izmantošanas procesa neatkarīgu novērtējumu, īpaši attiecībā uz kritiskajiem ārpakalpojumiem, atbilstoši iekšējā audita metodoloģijai.

VII. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

35. Mēs izstrādājam procedūras un iekšējos normatīvos aktus, kas detalizē Politikā noteiktos principus, nodrošinot to konsekventu ievērošanu un efektīvu piemērošanu visās Uzņēmuma darbības jomās.
36. Visi uzņēmuma darbinieki tiek iepazīstināti ar Politiku. Politika ir pieejama Uzņēmuma tīmekļa vietnē.
37. Uzņēmuma vadība reizi gadā izvērtē Politiku un veic nepieciešamās izmaiņas, lai nodrošinātu efektīvu Politikas un iekšējo normatīvo aktu piemērošanu.

GROZĪJUMU REĢISTRS

Versija	Datums	Autors	Izmainītās sadaļas	Izmaiņu kopsavilkums	Apstiprināja
1.0	16.02.2021.			Sākotnējais dokuments IEPĪRKUMU POLITIKA	Padome, prot. Nr.2.4.5/2021/05
2.0	08.06.2022.			IEPĪRKUMU ORGANIZĒŠANAS POLITIKA	Padome, prot. Nr.2.4.5/2022/10
1.0	24.02.2026.	Atbildīgās struktūrvienības	Papildināts ar ārpakalpojumu izmantošanas pieeju	IEPĪRKUMU UN ĀRPAKALPOJUMU POLITIKA	Padome, prot.Nr.2.4.5/2026/03